

Новае ў сцэнічнай ланініяне

Сцэнічная ланініяна ў Тэатры імя Янкі Купалы ўвагадзілася яшчэ адным глыбокім па думцы, свежым і арыгінальным па форме творам.

За кароткі тэрмін, на працягу некалькіх апошніх год, старэйшы нацыянальны Акадэмічны тэатр рэспублікі пастаянна шыла спектакляў, драматэатраў, драматэатраў сонечнай раманскай савецкай Радзімы, генія сацыялістычнай рэвалюцыі, найчашчэйшаму чалавечку Уладзіміру Ільічу Леніну («Крамлёўскія кураны», «Троіны год», «Вечная крыніца»). Такі выдатны творчы пошук належыць таленавітаму калектыву сталых майстроў, якія валодаюць высокай мастацкай культурай і вострым пачуццём часу.

На прэм'еры «Троіны патэтычнай» мінчане зноў сустрэліся з вельмі любімым вобразам. На гэты раз спектакль адлюстроўвае апошні перады жывага Леніна.

Традыцыйна ўвабачэнне ланініянага вобраза ў беларускім сцэнічным мастацтве першым перш стварылі П. Малчанавым, Галоўнае ў гэтых традыцыях — арганічнае з'яднанне дапытлівай філасофскай, аналітычнай думкі з палыміямі рамантычным перадым і дакладным партрэтавым падабненнем. Арыст, які больш за ўсё год аддаў натхненнаму жанцы ланініянага і думкамі на сцэне, дасканаламу ўвабачэнню таго, чым дарэгі нароўны незвычайны і мудры Ільіч, заўсёды клопатніца і аб гранічна існай вонкавай выразнасці сцэнічнага партрэта.

Шмат год творчага гарання аддаў П. Малчанавым і таму, каб ланініянае слова гукала ў уласцівай Ільічу дыкцыі, каб жэсты, рухі і міміка ўвабачэння перады глядачом прыблізна рысы любімага правядыра. Але вобраз Леніна настолькі шматлікімі, што аднаму, нават выдатнаму арысту, ніколі не выдарацца ўсёй яго непаўторнай глыбіні.

Сябра Б. Платонава даў хімічнае да ланініянага вобраза. І з натхненнай энэргіяй адзасілі ён свае запаметныя чары ў спектаклі «Троіны патэтычнай».

Вядома, што Б. Платонаў — якая творыць індывідуальнасць — не мог ісці да авалодання ролі прадыра без ланініянага. Ды на гэта не агадзіўся б і таленавіты рэжысёр Б. Эрыч.

Аднак новыя шляхі ўвабачэння псіхалагічнага і вонкавага партрэта Ільіча — вельмі складаныя. А традыцыйна ў галіне лепш сцэнічнага вобраза — надзвычай багаты. Увабачэнне гэта, зусім зразумела, што не ўсё па дэталі ўвабачэння арысту ў адрозненні ад перады сустрэчы з вельмі вобразам і ў пошуках яго дасканалага сцэнічнага ўвабачэння.

Справа тут не толькі ў тым, што ў кожнай асобнай сцэне арыст палкам або толькі часткова ўвабачэння уласцівай ёй і мастацкай свабоды рысы. Індывідуальнае ў майстарстве Б. Платонава, што раскрыта ў ролі, нам здаецца, праявілася ва ўласным эмацыянальным «ключы», выкарыстаным арыстам для глыбокага пранікнення ў змест вобраза. Іно праявілася таксама ў падрыхваленні псіхалагічных акцэнтаў, характэрных для Леніна і блізкай душэўнаму ладу Б. Платонава як мастака з каларытным творчым пачыткам.

Калі на сцэне з'яўляецца П. Малчанав, першае незабытае ўражанне падае незвычайнае партрэтае падабненне сцэнічнага вобраза з жыццёвымі рысамі Ільіча, якія навузды засялілі ў сэрца мільёнаў людзей.

З гэтага пункту погляду перады сустрэча з Леніным у выкананні Б. Платонава паказвае менш яркае ўражанне. Вонкавы партрэт не выклікае тых асацыяцый, якія нараджаюцца пры сустрэчы з П. Малчанавым у гэтай ролі. Здаецца, што і грывы, і жэсты, і дыкцыя яшчэ гарманічна не з'яднаны з псіхалагічным партрэтам сцэнічнага Ільіча. Не ўсё тут знойдзена Б. Платонавым, які яшчэ аналізуе ў стане настолькі пошук аднасіці ўнутраны і вонкавы рысы вобраза.

Індывідуальнае, платонаўскае, больш выразнае пазнанне пазней, асабліва ў сцэне ў кабінце Ільіча ў Горках, дзе адбываецца размова з Данілавым (арыст Б. Кудраўцаў), Іпаціям Сестрацікам (арыст Т. Кіна-Камініскі) і Ірынай (арыстка З. Браварская).

У Зэльвенскім раёне Самадзейны кампазітар Іван Ягоравіч Тухалева добра ведаюць Зэльвенскім раёне. Ён выдатны мастак, мастак кіраўні раёна Дома культуры. Іван Ягоравіч сам стварае музыку. За апошні час ён напісаў музыку на словы А. Недзгонола «Почта сарафанная», «Спаць не хочацца» на словы В. Рабкевіча, «Затрымаўся ля вясняна» на словы Я. Крупелькі.

Песні І. Тухалева выконваюцца ва сям'ях раёна і сельскіх ланініянаў клубу. У ім абсталявана сцэна, гледзельная зала на 300 месца. У клубе размяшчаюцца радыёвузел, бібліятэка, клуб — любімае месца алачачку калініянаў.

Пабудаваны клубы ў калініянаў «Прагрэс», «Бальшавік», «1 мая», імя Мічуріна і інш.

Лепшы кінамаханік Дзевяць гадоў працуе Іван Цярэшка кінамаханікам. За гэты час ён дасканала авалодаў сваёй прафэсіяй, стаў майстрам выдатнай дыманічнай філмы. Цярэшка па праву лічыцца лепшым кінамаханікам раёна. У мінулым годзе ён выканаў паказ карціны на 137 прагнутаў.

Яшчэ з большым стараннем працуе кінамаханік у першым годзе сягондзі. Да 25 гадоў ён выканаў кварталны план. Зараз кінамаханік працуе ў ланініянаў «Лепшым кінамаханіку», а з яго занесена на раённую Дошку гонару.

Нажалі, не заўсёды сцэнічны партнёр Платонава (асабліва Кіна-Камініскі) спрыяюць ансамблевасці спектакля, дасканаламу вырашэнню вобраза Ільіча. Не вельмі дапамагае арысту і мастак А. Грыгар'яц свайму ўмюмым вырашэннем сцэнічнай прасторы (напрыклад, у сцэне ў Горках).

Леніна — найчашчэйшым чалавек, тонкі знаўца народнай душы, псіхалогі людзей. Такія галоўныя рысы платонаўскага тлумачэння ролі. Не толькі і не толькі асацыяцыя ідэй і логікай паводзінаў (а логіка і ідэй тут безкарны), а чыстай, шчыраю сардэчнага парыву, хваляючай эмацыянальнасцю вабачэння арыста гледачоў. Б. Платонаў пераносіць асацыяцыяны пачуццёвы інтаніацыйны, глыбокі творчым напружаннем і асацыяцыяны думкі.

У гэтых сцэнах (кабінце ў Горках) адбываецца, што ланініянае слова чыста і гранічна яснае, глыбока запалае ў сэрца кожнага, хто слухае Ільіча. Арыст сваім тонкім і дасканалам жанцыем у вобразе выразна даводзіць, што чалавек, які раней інакш уяўляў сабе падзеі жыцця, пасля шчырай размовы з Ільічам пачынае разумець гэты падзеі ланініяна.

Гэтыя рысы сцэнічнага вобраза асабліва дасканала адчуваюцца ў «камерных» карцінах і эпізодах і пакуш то менш арганічна — у народных сцэнах (у прыватнасці, у першай, асацыяцыянай, і фінальнай карцінах).

Намь меркаванні пра тое, што вобраз яшчэ мастацкі не зусім завершаны, паказваецца таксама розным асацыяцыянальным уяўленнем асобных сцэн на гледача. Так, напрыклад, поруч з удальмі карцінамі, сцэна, дзе людзі з глыбокім сумам гавораць аб вайняй страце — смерці Леніна, не тлумчыць па прычынах, ён не стае сапраўднай традыцыйнасцю не толькі з прычыны рэжысёрскай недапрацаванасці, але і таму, што Платонаў сваім жанцыем у ролі пакуш што недастаткова падрыхтавае гледача да няўдольнай трагедыі.

Тэма пераадолення цяжкай хваробы напружаным інтэлектуальным жанцыем Ільіча яшчэ не стала ў вобразе дасканала арганічнай і, на нашу думку, патрабуе дадатковых намаганьняў таленавітага майстра.

Есць усё падставы чакаць, што незабытае Б. Платонаў яшчэ больш разнастайна выявіць свой багаты інтэлект і выдатную творчую культуру ў шматлікім сцэнічным вобразе Леніна.

Удольным партнёрам Б. Платонава ў спектаклі выступіў Я. Рахленка (у ролі капіталіста-заводчыка Гваздзіна).

Арыст (а разам з ім і рэжысёр) нічога не спраціў у ролі і адчуваўся ад сапробы зменшана паказ сур'янай небяспекі, якую нёс малады сацыялістычны дзяржае варожы народу клас капіталістаў. Гваздзіна Я. Рахленкі — разумны і хітры, спрытны і сквані чалавек, з тонкім пачуццём іроніі і з хлаўскай умешкай на вуснах. Ён імкнецца пават «па-філасофску» абгрунтаваць не страчана веру ў тое, што яго клас пераіцца да пануючай ролі ў грамадстве. Эмацыянальнае палітра арыста ў ролі надзвычай багата і ён шчодра карыстаецца ёю, каб даць асацыяцыяны ідэю спектакля. Гэта думка аб тым, што, нягледзячы на сур'янае супраціўленне, капіталізм асуджаны гісторыяй. Усе яго намаганьня павярнуць гісторыю назад — марныя і ніколі не адзясніцца.

Такія вынікі дасягнуты не толькі дакладным псіхалагічным ролі, але і сталым майстарствам — адпаведна інтаніацыйнай гаворкі душэўнаму стаду героя, вырашаным плагічным малюнкам, тыповай манерай хадзі і іншым сцэнічным сродкамі, якія дадзены ў мастацкім сінтэзе.

У 1958 г. у Ленінградскім аддзеле выдавецтва «Советский писатель» выйшла драматычная пазма-трылогія Міхаса Клімковіча «Георгі Скарына» (пераклад Усевалада Раждзественскага).

Міхас Мікалаевіч Клімковіч па іраніі амаль трыццаці год актыўна і шчыльна працаваў у беларускай літаратуры. Асабліва паспеху дасягнуў ён у галіне драматыкі, крытыкі і літаратуразнаўства. Драматычная пазма «Георгі Скарына» і гістарычная п'еса «Кацярына Жарнасека» — лепшыя творы ў спадчыне пісьменніка.

Стварыць гістарычна праўданадобны і ў той жа час пераказачы мастацкі вобраз беларускага першадрукара пры тых вельмі скупых і дзейных звестках аб жыцці і дзейнасці Скарыны, якія яшчэ навузды, — справа цяжкая і адкавая. Абспрыячы на даставерныя гістарычныя факты, часам, прыбітачы да творчага домислу, пісьменнік

стварыў яркі і каларытны вобраз першадрукара. Як чалавек пастомных парываньняў, вялікай цягі да ведаў і асветы, увесь у клопатах аб ішчэ свайго народа паўстае ў трылогіі Георгі Скарына. Трэба падкрэсліць, што аўтарскі домисл грунтуецца на добрым веданні гістарычнай эпохі, пісьменнік паказвае складанае пераплеценне сацыяльна-рэлігійнай і нацыянальна-вызначанай барацьбы ў XVI стагоддзі, адружы і аднасіць славянскія народы, рост прагрэсіўных сіл. У драме добра адчуваецца дынаміка падзей, твор у поўным сэнсе цікавы і займальны.

Прада, некаторыя аўтарскія домислы выклікаюць пытанне свай пераказачынасці і пагонай за змаўлянасцю. Яна ў прыгодніцкім стылі напісаны карціны сустрэчы першадрукара з італьянскім разбійнікам, сцэна ў турме (III акт, другая частка) і інш.

Але ў цэлым трылогія М. Клімковіча — надзвычай цікавая з'ява ў беларускай літаратуры, твор, які пашыраў таматычны і жанравы дыяпазон нашай драматыкі. На жалі драматычная пазма «Георгі Скарына» не прыцягнула ўвагі беларускіх тэатраў, не выдалася яна пакуш што ў Беларусі паўнасна асобным выданню, хоць, баспрэчна, даўно заслужыла гэта, як і іншыя лепшыя творы са спадчыны пісьменніка.

Развіцця вобразаў, ладам думак драматурга, а вельмі «наіскае» па свабоднасці пачырку, яка сцверджана ў яго ранейшых работах, вынірае іштучнась задумкі і манеры (напрыклад, сцэна ў пакоі Лаўрухі Кумакіна, інтэрмедзі з раялем на ўзвышшы, адсутнасць канкрэтнага месца дзеі ў Горках, гратэскавая ігра Ю. Шумакова — Лаўрухі і Т. Аляксеевай — Клары).

У сваю чаргу стварэцтва ўражанне, што таленавіты мастак А. Грыгар'яц умюмым вырашэннем спектакля часам шукае не столькі найбольш адпаведных зместу п'есы рэалістычных дэкарацый, колькі імкнецца, незалежна ад свабоднасці драматыкі, твора падымаць тры прынцыповыя пытанні, якімі ён і Б. Эрыч кіраваўся пры пастаючы сімвалічных твораў.

Апрача пэўнай іштучнасці перады карціні і вобразаў, што вынікае з неўласцівай п'есе рэжысёрскай манеры, частае паўтарэнне адных і тых жа сцэнічных прыёмаў робіць неарыгінальнымі пошукі рэжысёраў і ўяўны — яе наватарства.

Некаторыя дзясны сцэны часта паўтарюць прыказку, што мастакі трэба судзіць па законах, якімі ён сам кіруецца. Але калі гэты закон не спрыяюць глыбокаму вырашэнню драматычнага твора, навошта педантычна іх прытрымлівацца?

Паўтарэнне многіх прыёмаў ранейшых спектакляў не дапамагло Б. Эрычу, А. Грыгар'яцу ў стварэнні адзінага мастацкага ансамбля. Як і тут можа быць ансамбль, калі ў спектаклі, поруч з псіхалагічна-выразнымі сцэнічным партрэтамі, якія вырашаны ў традыцыйным рэалістычным стылі МКХАТ і купальскага тэатра, раман сустрэкаюцца ролі, сыграныя арка і востра, аднак у стылі ўмоўна-гратэскавым (Лаўруха і Клара). Нельга не заўважыць і тое, што гратэскавы стыль выканання ролі Лаўрухі спрашчае тэму вобраза чалавеча з самабытнай здольнасцю, якія, аднак, спраціўляюцца пад удывам харанітых мастацкіх ідэй, апазнавальных мастацка. Лаўруха Ю. Шумакова — чалавек, які не вызначаецца ніякай самабытнасцю і страціў розум у момант захвалення дэкарацыя-абстрактна-іманіацыйнай багатуздай маэры.

Не стаючыца з разуменнем ансамбля чалавечка або нават турне-небаская сумная паэтычнасць адзіночкі ў гэтым спектаклі фігуры Ірыны Сестрацікай і ваяла, неацэньваць нальня Іра Кіна-Камініскай у ролі інжынера Іпація Сестрацікага.

Не знойшоў свайго дакладнага месца ў спектаклі вядома ў ўдала сыгранай ролі Валерыя. Тараса ў вобразе Валерыя. Сапраўды, цяжка ўявіць сабе ў істарычным маладым інтаніацы сурогата чэкіста. Часам здаецца, што гэты сцэнічны вобраз запаланы з галеры псіхалагічных партрэтаў п'есы «Дні Трыбунаў» або падобных па стылю твораў. Рэжысёр не дапамагла таленавітаму арысту глыбей вырашчыць вобраз.

Не вызначаецца трапінасцю і арыгінальнасцю прыёмаў рэжысёрскае вырашэнне фінальнай сцэны спектакля, якая не ўзабагача вобраз Уладзіміра Ільіча.

Новы спектакль Тэатра імя Янкі Купалы выклікае творчыя спрэчкі. Гэта сведчыць, што ў ім ёсць свежыя мастацкія рысы і разам з тым не ўсё яшчэ дасканалае. Аднак творчы калектыв купальскага сказаў яшчэ адно новае слова ў цудоўнай сцэнічнай ланініяне, якая з'яўляецца вялікім здабыткам Акадэмічнага тэатра.

М. МОДЕЛЬ.

На здымку: сцэна са спектакля «Троіны патэтычнай». У ролі Ул. І. Леніна арыст Б. Платонаў.

Вачыма гледача

Гарадскі Дом культуры ў Баранавічах карыстаецца добрай славай сярод жыхароў. Паказ самадзейнасці гарадскога Дома культуры прыцягвае многа гледачоў. Яго кіраўнікі прыклаі многа намаганьняў, каб аб'явіць таленавіты выкананцаў, стварылі нападцавалі з ім, дабіўшыся майстарства выканання.

Пры гарадскім Доме культуры працуюць харавы, танцавальны, мастацкага слова, драматычны гурткі. Кіраўнікі гуртоў праяўляюць многа ініцыятывы, удзяваюць пажаданні публікі пры падборы матэрыялу для канцэртаў або спектакляў. Ставядца спектаклі ў дэкарацыях, як гэта было ў паказе акта са спектакля «Не верце ціпшыні», або іштуч «сухнах».

Гаворачы аб дзясніцах Баранавічаў гарадскога Дома культуры, я павінна адзначыць у першую чаргу пазнаю прану двух работнікаў Дома культуры — Алены Антонаўны Абравшчэвіч і Вячаслава Сяргеевіча Кісялёва. Яны выклікаюць сваімі выступленямі адбране прысутных, умююць стварыць настрой у гледачоў.

Ястотная праца над паліпшэннем свайго рэпертуару, творчае незадаваленасць дасягнутым — воль шце характарызавае аблічча воль працы А. Абрашчэвіч і В. Кісялёва. Яны з поспехам наліваю выступілі ў сцэне са спектакля «Не верце ціпшыні». Натуральны іх жэсты, залушэўна і праўдыва перадаюць яны мову сваіх герояў.

Калі А. Абрашчэвіч праводзіць масавыя гульні, яна ўдзявае ў іх найбольшую колькасць запроаных. І гэта ёй удаецца, бо яна ўмее авалодаць увагай гледачоў.

Звартаючы на сябе ўвагу ўдзельнікі хараварычнага гуртка І. Барысава і Я. Крыціч. Асабліва добра чытае вершы маладыя работніца мяскамабіната Т. Сільвестрава.

Завакістаў нам больш за ўсё іспадбалася работніца швейнай фабрыкі М. Берзіна. У яе гуцы і прыгожы голас.

З поспехам таксама выступае мужчыніскі квартет, які выконвае беларускія, рускія і украінскія песні.

Не дрэна было б, каб у рэпертуар уключыліся творы зарубешных кампазітараў, маладзёжныя фестывальныя песні, аднакотныя п'есы, а таксама вядомыя фарсы, байкі.

Самадзейнасць Дома культуры прыносіць вялікую радасць і сапраўднае задавальненне нам, наведвальнікам.

А. АРЛОВА, персіянерка. Баранавічы.

Кніжны магазін

Днімі ў Баранавічах адкрыўся новы вялікі кніжны магазін. У аддзелах мастацкай, палітычнай, тэхнічнай, дзяснячай літаратуры і іншых — тысячы таму кніг свежых і зямельных аўтараў. За першыя дні ў магазіне прададзена кніг на 13 тысяч рублёў.

На здымку: вокладкі новых кніг, выпушчаных Дзяржаўным выдавецтвам БССР: «Дрытва» Я. Коласа, «Заволю і іштучасце народа» С. Анісана, «Людзі робяць вясну» А. Бялізна.

Вакальны цыкл Р. Пукста

У вакальных творах беларускіх кампазітараў пераважае выкарыстоўваюць вершы паэтаў рэспублікі. На іх слухачы пазубілі многія песні і рамансы на словы Янкі Купалы, Якуба Коласа, М. Танка, М. Магара, А. Астроўска, А. Бацьчы, К. Кірэцкі і інш.

Сярод беларускіх песень і рамансаў мы пакуш не сустракалі твораў на тэксты Алеся Знонака. Між тым, у творчым багажы паэта нямаюла вершаў, якія па сапраўднаму «паіцца». У іх паэт стварае цудоўныя карціны прыроды.

Галоўны герой твораў паэта — савецкі чалавек — яго жмцё, думы і спадыванні, душэўная прыгажосць, праца на славу Радзімы. «Жыць і славіць кожны дзень жыцця» ва ўсё яго правях — такі змест творчасці паэта. Паэзія А. Знонака чкае свайго ўвабачэння ў музыцы — баладах, песнях, рамансах.

Упершыню ў беларускай музыцы кампазітар Р. Пукст зварнуўся да вершаў паэта. Ён стварыў вакальны цыкл на тэксты яго сэнетаў.

Кампазітар зацікавіўся ў сэнетах А. Знонака прыжыццёвай пачуццёвай, грамадзянскай пафас. Аб пазіі, вернасці, мужнасці, любові ў паэзіі скавана разам вычарнасіці, сіціла і стрымана, разам з тым высока пафас закранае самыя патаемныя пачуцці.

З дзясні сэнетаў паэта Р. Пукст выкарыстаў для свайго цыкла шэсць. Першае ўражанне пасля праслухоўвання гэтых твораў: кампазітар не толькі тонка перадаў змест вершаў, але і сам вельмі глыбока адчуў і перажыў кожны вобраз свайго музыкі. Ён валодае жаданне дасягнуць таго, каб «...у магутныя... чуццю было яго ўстрыжваючы песню. А яшчэ ўхваліліся, рамантычна прытаніацый, меладычнасці, багатыце сапраўднай добрай музыкі, якая прымушае думаль, перажываць, слухальна... Вершы і музыка ў сэнетах добра дапаўняюць адно аднаго.

Ужо ў першым сэнете «Паэзія» музыка адразу ўводзіць слухача ў свет палымых пачуццяў. Кампазітар разам з паэтам усаўвае паэзію, ствараючы народнае, які натхнёны творчай працай. Музыка дасягае свайго кульмінацыі на словах:

У ёй гайдаўс Іцікі акіям,
Шумеў Дняпро, шаптаў дрымучы Нёман...

А вось сэнет «Вернасць». Мелодыя яго прыгожая і напеўная. З вялікай шчырасцю кампазітар гаворыць пра вернасць, якая прышла выпрабаваць «у чыспілінаці агню... шчэрдэй стала часу». Вельмі ўдала выкарыстаны рэчытатывы:

Адні цыбе на даброты змяняў,
Другога ты сама ў свой час зраклася...

У сэнете «Мужнасць» адразу авалодае струны, герачны змест жучы:

Адзак усё гэта не аніжа мастацкай вартасці новага вакальнага цыкла, у якім авалодзены майстарства кампазітара і паэта.

Е. РАКАВА.

змік Гэта — усхваленае авалоданае ад сапраўднай мужнасці, якая нараджаецца там, дзе ў бядзе з ёй прышмеш

І распач мук, і смерці страх,
І адзекі
Каб, выжыўшы, высока між людзям
Ты годнасць нёс байца і чалавеча

Тут, як і ў папярэднім сэнете, вельмі ўдала ўведзены рэчытатывы і трагічнай страфе, суровыя, рашучыя інтаніацы.

У сэнете «Любоў» цёпла і спакойна ланініяна мелодыя. Але воль — арыў у новую танальнасць, новы памер новы настыр. Музыка становіцца больш усхваленай, палымай. І рамант — зноў рэчытатывы інтаніацы, у якіх імаг драматызму.

У сэнете «Харасце» А. Знонака асабліва паэтычна, сардэчна гаворыць пра свае хвалючыя пачуцці Ілена ўблудзе адзіночцы па сваёй маладзёжнай карціну роднай прыроды! Музыка сэнета «Харасце» — гімн прыродзе, гімн святлу і прыгажосці. Радасная і ўсхвалена, яна нібы набыла крыліны...

Заклучае цыкл сэнет «Жаданне». З мнства жаданіяў паэт зберагае адно:

Калі ў грудзях жаданіям стаіць песня:
Хачу ў магутным хоры, каб чуццю
Было маю ўстрыжваючы песню.

Кампазітар добра разумее тэматку паэта. У свайго музыкі ён тэматку палымых расказавае пра палымых чыспілінаці ў сэрцы «сродку радзімы сінета», пра жаданне верна адчуваць людзям свайм мастацтвам.

Цыкл сэнетаў на словы А. Знонака — творчая ўлада Р. Пукста. Шчыры і напеўная мелодыя, іх шчыры лірызм спалучаюцца з удамым фартаініацы суправаджэннем. Акампаментаванне фартаініацы багата, разнастайна. Іншы раз ён у большай ступені, чым партыя саліруючага голасу, адпавядае настрою верша.

Перад кампазітарам стаяла нялёгкае заданне: напісаць шэсць рамансаў на зусім аднастайныя вершы (я маю на ўвазе, зразумела, не змест іх, а форму). Натуральна, што і ў музыцы да некаторага ступені адбілася гэтая аднастайнасць. Яна выявілася ў паўтарэнні музычнай формы ўсіх сэнетаў, у адным і тым жа памеры, характэрным для ўсіх шасці твораў. У музыцы сэнетаў пераважаюць падобныя рытмы, сустрэкаюцца палым рытмычныя пабудовы, якія пераходзяць з аднаго сэнета ў другога. Іншы раз кампазітар у розных рамансах дапускае і адвольнае меладычныя звароты.

Адзак усё гэта не аніжа мастацкай вартасці новага вакальнага цыкла, у якім авалодзены майстарства кампазітара і паэта.

Е. РАКАВА.

Без увагі да арыгінала

Усё больш і больш твораў беларускіх пісьменнікаў выходзіць у пераказачы на рускую мову ў выдавецтвах Масквы і Ленінграда. Рускі чытач сёння ведае не толькі з творчасці класікаў беларускай літаратуры Янкі Купалы і Якуба Коласа, драматургі К. Крапіны, паэзіі П. Броўкі, А. Кулішова, М. Танка, П. Панчанкі, прозы І. Шамякіна, П. Пестрака, І. Мележа. Кожны год адкрывае ўсеагульнаму чытачу новыя імяны беларускіх пісьменнікаў сярэдняга і маладога пакаленняў. Толькі ў другой палове мінулага і ў пачатку сённяшняга года выйшлі на рускую мову першыя кнігі Ул. Карпава, Р. Сабалева, М. Рацінага, І. Науменкі, П. Прыходзькі, З. Валасевіча, Н. Гілевіча, С. Гаўрусева і інш.

У 1958 г. у Ленінградскім аддзеле выдавецтва «Советский писатель» выйшла драматычная пазма-

